

Järjestämismvastuuseen kuuluvat palvelut

Järjestämismvastuuseen kuuluvat seuraavat eläinlääkäripalvelut:

- 1) perustutkimus ja terveydentilan arviointi eläinten terveyden todentamiseksi;
- 2) kissojen ja koirien tunnistusmerkintä;
- 3) eläinterveyskäynnit, joista säädetään tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 ("eläinterveysäännöstö") 25 artiklassa, sekä elintarviketuotantoa varten pidettävien eläinten pitopaikoissa tehtävät terveydenhuoltokäynnit ja terveydenhuoltosuunnitelmat;
- 4) eläinten rokotus;
- 5) loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet;
- 6) suun terveydenhuoltoon liittyvät välttämättömät toimenpiteet tai, jos se on toimenpiteen laajuus tai vaatavuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista, jatkohoitoon lähettäminen;
- 7) sarvien ja sarven aiheiden poistaminen naudoilta ja vuohilta;
- 8) lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito elintarviketuotantoa varten pidettäviä nautoja, lampaita ja vuohia sekä poroja, koskien;
- 9) kastraatioleikkaus naudalle, lampaalle, vuohelle, koiralle ja kissalle sekä sterilisaatioleikkaus kissalle;
- 10) sairaan eläimen kliininen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi, mukaan lukien tavanomaisten näytteiden ottaminen ja toimittaminen laboratoriotutkimuksiin eläimen sairauden synn selvittämiseksi sekä tarvittaessa lähettäminen jatkotutkimuksiin;
- 11) sairaan eläimen hoito, jota tarvitaan elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimelle ja jota on mahdollista antaa eläimen pitopaikassa, mukaan lukien nautaeläimen juoksumahaleikkaus;
- 12) ensiapuluonteinen hoito, jota tarvitaan muulle kuin 11 kohdassa mainitulle eläimelle, mukaan lukien ruoansulatuskanavan häiriöiden konservatiivinen hoito, tulehdus- ja kiputilojen hoito, haavojen ompelu ja hoito, sokin hoito, metabolisten häiriöiden hoito, tavanomaisimpien pienten kotieläinten luunmurtumien immobilisaatio, tähän hoitoon liittyvä välttämätön jatkokäsittely tai lääkehoito sekä tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkohoitoon;
- 13) synnytysapu, mukaan lukien nautojen, lampaiden, vuohien, ja kissojen keisarileikkaus;
- 14) eläimen lopetus.

Poistettu: nauta-, sika-, lammas- ja vuohieläimiä

Poistettu: kastraatio- tai

Poistettu: nauta-, lammas- tai vuohieläinten, koirien tai

9 §. *Järjestämismvastuuseen kuuluvat palvelut.* Pykälässä yksilöitäisiin ne eläinlääkäripalvelut, jotka kuuluisivat julkisen sektorin järjestämismvastuuseen. Järjestämismvastuu määriteltäisiin huomattavasti tarkemmin kuin voimassa olevassa laissa, jossa määrittely on käsitteiden peruseläinlääkäripalvelu ja kiireellinen eläinlääkäriapu määritelmien varassa. Palvelujen tarkempi määrittely on tarpeen, jotta olisi selvää, mitkä palvelut ovat lakisäätteisiä yleistä taloudellista etua koskevia palveluja ja minkä palvelujen järjestäminen on kunnan vapaaehtoisuuden varassa. Asialla on olennainen merkitys myös sen vuoksi, että vapaaehtoisen järjestämisen piiriin kuuluvat palvelut hinnoitellaan markkinaperusteisesti ja eriytetään kirjanpidollisesti lakisäätteisistä palveluista.

Ehdotus pohjautuu pitkälti Ruokaviraston laatimaan Eläinlääkintähuollon valtakunnalliseen ohjelmaan (EHO), jossa määritellään tarkemmin ne toimenpiteet, joita kunnan pitää järjestää peruseläinlääkäripalveluun tai kiireelliseen eläinlääkäriapuun kuuluvina. Ehdotus sisältää vain sellaisia toimenpiteitä, joita voidaan suorittaa eläinten pitopaikoissa tai tavanomaisissa eläinlääkärin vastaanottotiloissa ilman erikoiskoulutusta tai erikoislaitteistoa. Toimenpiteitä tehdään jo nyt niissä kunnissa, joissa tuotetaan eläinlääkäripalveluita. Toimenpiteet ovat tarpeellisia eläinten hyvinvoinnin, eläinterveyden ja kansanterveyden turvaamiseksi sekä osaksi myös Suomen huoltovarmuuden kannalta keskeisen maataloustuotannon turvaamiseksi.

Tällä hetkellä useissa kunnissa järjestetään eläinlääkäripalveluja peruseläinlääkäripalveluna jonkin verran laajemmin kuin mitä Ruokaviraston rajanvetojen perusteella vähintään edellytettäisiin. Koska nykyiset järjestämismvastuun tarkennukset eivät perustu täsmällisiin lain säännöksiin vaan ei-sitoviin viranomaisasiakirjoihin ja lisäksi voimassa olevan lain esitöissä on väljä maininta "tavallisten leikkausten" kuulumisesta peruseläinlääkäripalveluun, on ollut toistaiseksi vaikeaa vetää rajaa kunnan lakisäteiselle toiminnalle. Lisäksi eläinlääkintähuoltolaki ja kunnaneläinlääkäreiden palkkiojärjestelmä ovat tähän saakka mahdollistaneet vain yhdenlaisen palvelujen hinnoittelutavan riippumatta siitä, voidaanko palvelujen katsoa

mahtuvan peruseläinlääkäripalvelun määritelmän sisään. Näin ollen sellainen pidemmälle menevä palvelu, jota kunta on järjestänyt vapaaehtoisuuden pohjalta ja itsehallintoonsa kuuluvan palvelujen järjestämismahdollisuuksien puitteissa, on ollut saman hinnoittelun piirissä kuin kunnan lakisääteinen palvelu. Tähän tulisi ehdotetun sääntelyn myötä muutos.

Pykälän 1 momentissa olisi luettelo järjestämisvastuuseen kuuluvista palveluista.

Momentin 1 kohdan mukaan näihin kuuluisivat eläinten perustutkimus ja terveydentilan arviointi eläinten terveyden todentamiseksi. Joukkotarkastuksia ja yksittäisten eläinten perustutkimuksia tarvitaan esimerkiksi yksityisten tahojen pyytämiä terveystodistuksia varten. Terveystodistuksia tarvitaan usein eläinten myynnin yhteydessä taikka näyttelyiden ja kilpailujen yhteydessä. Terveystodistuksilla estetään tarttuvien eläintautien leviäminen ja varmistetaan, ettei sairaita eläimiä myydä eteenpäin. Perustutkimukseen ei sisälly kuvantamispalveluja eikä erikoiseläinlääkärin tutkimusta tai erikoislaitteita vaativia tutkimuksia tai tarkastuksia.

Momentin 2 kohdassa mainittaisiin kissojen ja koirien tunnistusmerkintä. Vastuullinen koiran- tai kissanpito edellyttää eläimen merkintää ja rekisteröintiä. Koirien tunnistusmerkintä ja rekisteröinti on säädetty pakolliseksi vuoden 2023 alussa voimaan tulevalla maa- ja metsätalousministeriön asetuksella (1/2021). Kissojen tunnistusmerkintä ja rekisteröinti on myös tarkoitus säätää jatkossa pakolliseksi. Tunnistusmerkinnän ja rekisteröinnin avulla karannut eläin voidaan palauttaa nopeasti takaisin omistajalleen, mikä vähentää löytöeläinten hoidon järjestämisestä kunnalle aiheutuvia kustannuksia. Eläinten tunnistusmerkintä helpottaa myös eläinten hyvinvoinnin ja yleisen järjestyksen valvontaa, kun eläimet voidaan yksilöidä ja todentaa varmasti valvonnan yhteydessä. Tunnistusmerkintä ja rekisteröinti parantavat etenkin kissojen arvostusta, ja toimenpiteillä on sitä kautta merkitystä eläinten hyvinvoinnille. Terveystodistusten ja esimerkiksi EU-lainsäädännön mukaisen lemmikkipassin antaminen koiralle tai kissalle edellyttää käytännössä eläimen tunnistusmerkintää. Jalostusjärjestöt rekisteröivät vain tunnistusmerkittyjä eläimiä, ja merkintä on edellytys myös näyttelyihin ja kilpailuihin osallistumiselle.

Momentin 3 kohdan mukaan järjestämisvastuuseen kuuluisivat EU-lainsäädännössä tarkoitetut eläinterveyskäynnit sekä elintarviketuotantoa varten pidettävien eläinten pitopaikoissa tehtävät terveydenhuoltokäynnit ja terveydenhuoltosuunnitelmat.

Tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 ("eläinterveysäädännöstö") 25 artiklan mukaan toimijoiden on varmistettava, että heidän vastuullaan olevissa eläinten pitopaikoissa tehdään tarvittaessa eläinlääkärin suorittamia eläinterveyskäyntejä kyseisestä pitopaikasta aiheutuvien eläintautiriskien vuoksi. Eläinterveyskäyntien yhteydessä toimijan valitsema eläinlääkäri antaa toimijalle neuvontaa bioturvaamisesta ja muista eläinten terveyteen liittyvistä asioista sekä tiettyjen eläintautien esiintymiseen viittaavista oireista ja merkeistä. Vastaavaa neuvontaa annetaan myös terveydenhuoltokäyntien yhteydessä, vaikka terveydenhuolto sisältää myös muita asioita, kuten eläinten hyvinvointiin, elintarviketurvallisuuteen ja eläintenpidon taloudelliseen kannattavuuteen liittyvää neuvontaa. Elinkeino järjestää nauta- ja sikaeläimille suunnitelmallista terveydenhuoltoa, jonka toteutumista seurataan keskitetysti. Toimija voi myös sopia terveydenhuollosta yksityisesti suoraan eläinlääkärin kanssa sekä nauta- ja sikaeläinten että muiden elintarviketuotantoeläinten osalta. Terveydenhuolto ja eläinterveyskäynnit ovat keskeisessä roolissa eläinten terveyden ja hyvinvoinnille sekä elintarviketurvallisuuden edistämässä.

Momentin 4 kohdassa mainitaan eläinten rokotukset. Ne ovat olennaisia infektioautien ehkäisyssä. Vähentämällä infektioautien esiintymistä edistetään eläinten terveyttä ja hyvinvointia ja myös kansanterveyttä. Kansanterveyttä edistetään rokottamalla eläimiä vaarallisia zoonooseja kuten rabiasta vastaan sekä vähentämällä muiden eläintautien esiintymistä ja siten mikrobilääkkeiden käyttöä infektioautien ja niiden jälkitautilien hoidossa.

Momentin 5 kohta sisältää loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet. Vähentämällä loistautien esiintymistä edistetään eläinten terveyttä ja hyvinvointia koko Suomessa. Tietyt loistaudit ovat zoonooseja, ja siten loisten häädöllä ja ehkäisyllä edistetään myös kansanterveyttä.

Momentin 6 kohdan mukaan järjestämisvastuu sisältäisi suun terveydenhuoltoon liittyvät välttämättömät toimenpiteet siltä osin kuin niiden suorittaminen kunnaneläinlääkäriin tekemänä olisi toimenpiteen laajuus tai vaatavuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista.

Suun terveydellä ja hampaiden kunnolla on suuri merkitys eläinten hyvinvoinnille. Erityisesti seura- ja harrastuseläimet, kuten koirat, kissat ja hevoset, elävät yhä vanhemmiksi, jolloin suun terveyden ongelmat kärjistyvät. Koirilla ja kissoilla on ongelmana erityisesti hammaskivi, jos se aiheuttaa paradontiittia eli hammasta ympäröivää ienkuudosta ja leukaluuta tuhoavaa tulehdussairautta taikka hammassyöpymää, Hevosilla ongelmana saattaa olla hampaiden epätasainen kuluminen. Hampaisiin liittyvät ongelmat aiheuttavat usein voimakasta kipua ja vaikeuttavat syömistä. Kunnan velvoitteisiin kuuluisivat kohdan mukaan kuitenkin vain suhteellisen yksinkertaiset, vakavien ongelmien ehkäisemiseksi välttämättömät toimenpiteet, joita voidaan suorittaa tavanomaisella vastaanotolla tai pitopaikassa ilman erikoiskoulutusta ja erikoislaitteita. Lisäksi 11 ja 12 kohdan mukaan järjestämisvastuuseen kuuluisi sellainen suuhun ja hampaisiin liittyvä sairauksien hoito ja lääkitys, joita voidaan pitää tulehdus- ja kiputilojen ensiavun luonteisena hoitona.

Poistettu: ja h

Poistettu: , mutta myös muut h

Jos tilanteen korjaamiseksi vaadittaisiin laajempia tai vaativampia toimenpiteitä, eläimiä voitaisiin omistajan suostumuksella lähettää jatkohoitoon tai lopettaa.

Momentin 7 kohdan mukaan lakisääteisiin eläinlääkäripalveluihin kuuluisivat sarvien tai sarven aiheiden poistaminen nautoilta ja vuohilta. Nautojen pitäminen pihatossa edellyttää usein sarviaiheiden poistamista vasikoilta, koska sarvelliset eläimet vahingoittavat helposti toisiaan tai niitä hoitavaa henkilökuntaa. Sarven aiheiden poistaminen voi olla tarpeen myös muissa pitomuodoissa, koska niissäkin eläimet voivat vahingoittaa toisiaan tai ihmisiä. Lisäksi lainsäädäntö edellyttää, että kaikissa pitomuodoissa eläimet saavat jaloitella säännöllisesti. Myös vuohilta sarven aiheiden poistaminen voi olla tarpeen niiden hyvinvoinnin turvaamiseksi.

Momentin 8 kohdassa mainittaisiin nautojen, sikojen, lampaiden, vuohien ja porojen lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja lisääntymisongelmien hoito siltä osin kuin on kyse elintarviketuotantoa varten pidettävistä eläimistä. Eläinten lisääntyminen on olennainen osa elintarviketuotantoa ja siten lisääntymisongelmien tunnistaminen ja hoitaminen ovat keskeisiä tuotannon ylläpitämiseksi. Elintarviketuotantoeläimille on yksityisiä eläinlääkäripalveluja vain rajoitetusti ja vain kuntien järjestämällä palveluilla voidaan varmistaa riittävät palvelut. Asialla on merkitystä elintarviketuotannolle sekä kytkentä maan huoltovarmuuden turvaamiseen. Lisääntymiseen liittyviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin katsotaan sisältyvän myös ultraäänitutkimukset. Myös muille kuin elintarviketuotantoa varten pidettäville eläimille on saatavilla eläinten lisääntymiseen liittyviä tarkastuksia, tutkimuksia ja muita palveluja, mutta niiden ei katsota sisältyvän kuntien järjestämisvelvoitteeseen.

Poistettu: nauta-, sika-, lammas- ja vuohieläinten

Momentin 9 kohdan mukaan järjestämisvastuu sisältäisi nautojen, lampaiden, vuohien ja koirien kastraatioleikkaukset sekä kissojen kastraatio- ja sterilisaatioleikkaukset. Nautojen, lampaiden ja vuohien kastraatioleikkauksia tehdään pitopaikoissa, joissa urospuolisia eläimiä pidetään yhdessä naaraspuolisten eläinten kanssa. Kastraatio on tarpeen eläinten ja niitä hoitavien henkilöiden hyvinvoinnin ja turvallisuuden varmistamiseksi sekä ei-toivottujen tiineyksien ehkäisemiseksi. Koirien kastraatioita tehdään erityisesti silloin, kun yritystoiminta perustuu eri sukupuolta olevien koirien kuten rekikoirien pitämiseen yhdessä. Kastraatio on tarpeen eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi ja ei-toivottujen tiineyksien ehkäisemiseksi. Kissoja pidetään erityisesti väestökeskusten ulkopuolella siten, että ne voivat liikkua vapaasti ulkona. Jos kissoja ei steriloida tai kastroida, seurauksena on populaation hallitsematon kasvu. Tällaista tapahtuu myös silloin, kun useampaa kissaa pidetään sisätiloissa. Suomessa ongelmana on edelleen myös kissojen hylkääminen, ja hylätyt kissat muuttuvat kulkueläimiksi. Leikkaamattomat kissat lisäksi karkaavat helpommin. Kissojen hallitsematon lisääntyminen ja kissan päätyminen kulkukissaksi johtavat eläinten hyvinvointiongelmiin. Lisäksi kissat voivat levittää eläintauteja ja zoonooseja, joista seuraa riskejä eläinten ja ihmisten terveydelle. Löytöeläinten talteenotto on eläinsuojelulaissa kunnalle asetettu velvoite, ja tehostamalla kissojen kastraatioita ja sterilisaatioita vähennetään kuntien kustannuksia löytöeläinten osalta.

Momentin 10 kohta koski sairaan eläimen kliinistä tutkimusta ja hoitotarpeen arviointia riippumatta eläinlajista tai eläinten pidon tarkoituksesta. Kohtaan sisältyisivät myös tavanomaisten näyttöiden kuten verinäytteiden ottaminen ja toimittaminen laboratoriotutkimuksiin eläimen sairauden syyn selvittämiseksi.

Tutkimuksen suorittaminen ja hoitotarpeen arviointi ovat tärkeitä eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi ja mahdollisten tarttuvien eläintautien ja zoonoosien varhaiseksi havaitsemiseksi. Myös näytteenottoon liittyvät toimenpiteet ovat näistä syistä monissa tilanteissa tärkeitä. Tutkimusten ja näytteenottojen kautta saadaan lisäksi olennaista tietoa EU-lainsäädännössä ja eläintautilaissa viranomaisen vastuulle säädettyä maan eläintautitilanteen seurantaan sekä mikrobilääkeresistenssiseurantaan varten. Tarvittaessa näytteiden perusteella voidaan myös suorittaa viranomaisvalvontaan kuuluvia lisätutkimuksia.

Ei kuitenkaan edellytetä kuntien järjestävän vaativien näytteiden ottamista tai kuvantamispalveluita sairauden syyn selvittämiseksi. Jos sellaisia tarvitaan, potilas voidaan lähettää jatkotutkimuksiin omistajan suostumuksella.

Siiitä hoidosta tai muusta eläinlääkärintoiminnasta, jota eläimelle voitaisiin tutkimuksen ja hoitotarpeen arvioinnin jälkeen antaa pykälän mukaisena palveluna, säädettäisiin momentin 11–14 kohdassa.

Momentin 11 kohta koski sairaan eläimen hoitoa, jota tarvitaan elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimelle. Maataloustuotannossa pidettävälle eläimelle järjestettävä sairauksien hoito ehdotetaan määriteltäväksi eri kohdassa kuin muiden eläinten sairauksien hoitoon liittyvät velvollisuudet. Tämä johtuu siitä, että tuotantoeläimiä hoidetaan eläinten pitopaikoissa olosuhteissa, joissa on haastavaa suorittaa muita kuin perustasoisia hoitotoimenpiteitä. Lisäksi tuotantoeläinten hoitoon liittyvät tarpeet ovat hyvin erilaisia verrattuna tarpeisiin, joita kohdistuu seura- ja harrastuseläimiin. Viimeksi mainituille ollaan usein valmiita hankkimaan hyvin moninaisia hoitoja, minkä vuoksi laissa on olennaista määritellä tarkasti, miltä osin nämä hoidot kuuluvat julkiseen järjestämismääräykseen. Tuotantoeläinten osalta taloudelliset syyt rajoittavat käytännössä hoidot sellaisiin yksinkertaisiin toimenpiteisiin, joilla voidaan suurella todennäköisyydellä parantaa eläin. Muissa tapauksissa eläin teurastetaan tai lopetetaan.

Sairaiden eläinten hoito on tarpeen järjestää eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Lisäksi varmistetaan tuotannolle merkityksellisten sairauksien seuranta ja varhainen havaitseminen. Järjestämismääräykset kattaisi kaikki hoidot, joita on mahdollista antaa eläimen pitopaikassa, mukaan lukien nautojen juoksumahaleikkaukset. EHO:ssa mainitaan myös nautojen vierasesineleikkaukset, mutta niiden tarve on poistunut, kun magneettien asentaminen nautojen verkkomahaan on yleistynyt.

Poistettu: aeläinten

Poistettu: aeläinten

Momentin 12 kohdan mukaan järjestämismääräykseen kuuluisi muiden kuin 11 kohdassa tarkoitettujen kotieläinten osalta ensiapuluonteinen hoito, jota luonnehdittaisiin kohdassa tarkemmin. Kyse on hoidosta, jota annetaan eläimelle riippumatta siitä, onko kyse vastaanotolla hoidettavista eläimistä vai pitopaikassa hoidettavista eläimistä kuten hevosista. Kaikki lemmikkieläiminä pidettävät eläimet kuuluisivat kohdan soveltamisalaan, vaikka eläin kuuluisikin eläinlajeihin, jota tavanomaisesti mielletään tuotantoeläinlajeiksi (esim. lemmikkisika). Lemmikkieläinten lisäksi kohta koski esimerkiksi virka- ja opaskoiria, matkailueläinlajeissa pidettäviä koiria sekä hevosia, joita pidetään elinkeinotoimintana pidettävässä urheilutoiminnassa.

Kohdassa määriteltäisiin, että siinä tarkoitettu ensiavun luonteinen hoito sisältää ruoansulatuskanavan häiriöiden konservatiivisen hoidon, tulehdus- ja kiputilojen hoidon, haavojen ompelun ja hoidon, sokin hoidon, metabolisten häiriöiden hoidon, tavanomaisimpien pienten seura- ja harrastuseläinten luunmurtumien immobilisaation, sekä mainittuun ensiavun luonteiseen hoitoon liittyvän välttämätön jatkokäsittelyn, esim. tikkien poiston, sekä tarvittavan lääkehoidon. Tarvittaessa voitaisiin antaa lähete jatkohoitoon, jos eläimen katsotaan tarvitsevan pidemmälle menevää hoitoa, eikä kunta järjestä tällaista hoitoa vapaaehtoisuuden perusteella. Eläin voidaan kuitenkin lähettää jatkohoitoon vain eläimen omistajan suostumuksella. Vaihtoehtona on myös lopettaa eläin.

Kohdassa tarkoitettuja eläimiä varten on olemassa paljon muitakin hoitoja, joiden ei voida katsoa sisältyvän kuntien järjestämismääräykseen. Koirille ja kissoille tehdään varsinkin yleisesti ruoansulatuskanavaan liittyviä leikkauksia, kuten torsio- ja vierasesineleikkauksia, märkäkohtuleikkauksia sekä virtsateihin liittyviä leikkauksia. Lisäksi koirille ja myös muille pienikokoisille harrastuseläimille tehdään yleisesti ortopedisiä leikkauksia. Hevosille tehdään myös paljon ortopedisiä leikkauksia ja joissakin paikoissa myös ruoansulatuskanavaan liittyviä leikkauksia. Kuntien järjestämismääräykseen ei myöskään katsota sisältyvän erityistä perehtyneisyyttä vaativien silmänsairauksien, iho-ongelmien, käyttäytymisongelmien taikka

Poistettu: hyvinkin vaativia ja kalliita hoitoja

metabolisten tai neurologisten ongelmien selvittämistä ja hoitamista. Lisäksi joissakin paikoissa on saatavilla esimerkiksi ympärivuorokautista tehohoitoa, solunsalpaajilla toteutettavaa syöpähoitoa, vaativia ortopedisiä korjaustoimenpiteitä kuten keuhko-, aivo-, selkä- ja kaihileikkauksia, vaativia trauma- ja kasvainleikkauksia ihonsiirtoineen, sydän-, keuhko-, aivo-, selkä- ja kaihileikkauksia, hampaiden juurihoitoa ja parenterivirheiden oikomishoitoa sekä erilaisia tähytysten tehtäviä leikkauksia.

Poistettu: Koirille ja kissoille on nykyään

Ensiavun luonteisen hoidon järjestäminen kunnassa on keskeistä eläinten terveyden ja eläinsuojelun näkökulmasta. Kyse on toimenpiteistä, joiden suorittamisessa voidaan poistaa tai olennaisesti lievittää eläimelle aiheutuvaa kipua, tuskaa tai kärsimystä. Kyse on myös toimenpiteistä, joiden kohtuuhintaisen saatavuuden pitäisi olla siten turvattu, ettei eläimiä jätetä hoitamatta omistajan vähävaraisuuden perusteella.

Poistettu: Käytössä on myös kehittyneitä kuvantamismenetelmiä, kuten tietokonetomografia- ja magneettikuvaustutkimukset.

Eläinsuojelulain 14 §:ssä (eläinten hyvinvoinnista annetun lain 7 §:ssä) edellytetään, että sairasta, vahingoittunutta tai muutoin avuttomassa tilassa olevaa kotieläintä on autettava. Myös jos ulkopuolinen henkilö tapaa mainitussa tilassa olevan eläimen, hänellä on velvollisuus joko itse auttaa eläintä tai ilmoittaa eläimestä sen omistajalle, haltijalle tai esimerkiksi kunnaneläinlääkärille. Lisäksi eläinlääkärinammattin harjoittamisesta annetun lain 14 §:n mukaan jokainen eläinlääkärin ammattia harjoittamaan oikeutettu henkilö on velvollinen antamaan eläimelle ensiapua esimerkiksi vakavassa tapaturmassa tai muussa vastaavassa tilanteessa, jossa eläimelle aiheutuu huomattavaa kipua, tuskaa tai kärsimystä ja kiireellinen eläinlääkärin apu on eläinsuojelullisesta syystä välttämätöntä, eikä paikalle ole saatavissa eläinlääkärinä, joka virkansa tai toimensa puolesta antaa tällaista apua. Olisi eläinsuojelunäkökohdista ja eläinlääkärin ammattieettisten velvollisuuksien näkökulmasta kestävämpiä, jos kunnaneläinlääkärin vastaanotolle tuotaisiin ensiavun tyyppistä apua tarvitsevia eläimiä, mutta kunnassa ei saisikaan antaa näille eläimen tilan edellyttämää välttämätöntä hoitoa.

Momentin 13 kohdan mukaan järjestämisvastuuseen kuuluisi myös kaikkien kotieläinten synnytyssapu. Synnytyssapuun tulisi sisällyttää mahdollisuus keisarileikkaukseen naudoille, lampaille ja vuohille, sekä kissoille. Näiden eläinlajien kohdalla keisarileikkaus voidaan tehdä ilman erikoiskoulutusta pitopaikassa tai eläinlääkärin vastaanotolla. Synnytyssavun antaminen on tarpeen vastaavilla eläinten hyvinvointiin liittyvillä perusteilla kuin 12 kohdassa tarkoitettujen ensiavun luonteisen sairauksien hoidon. Koiran keisarileikkausta ei ehdoteta kohdan piiriin, sillä se edellyttää paremmin varusteltuja tiloja ja parempia välineitä eikä sitä ole tähänkään mennessä tehty kaikissa kunnissa.

Poistettu: nauta-, lammas- ja vuohieläimille

Poistettu: koirille ja

Momentin 14 kohdan mukaan järjestämisvastuu sisältäisi lisäksi eläinten lopettamisen. Mahdollisuus saada eläimelle kivuton lopetus on keskeistä eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi. Eläimen elämän pitkittäminen silloin, kun eläimelle aiheutuu esimerkiksi sen sairaudesta tai vahingoittumisesta johtuen olennaista kipua tai kärsimystä, voi merkitä eläinsuojelulaissa/eläinten hyvinvoinnista annetussa laissa kiellettyä eläimen hyvinvoinnin vaarantamista. Hyväksyttävistä eläinten lopetustavoista säädetään eläinten hyvinvointia koskevassa lainsäädännössä sekä Euroopan unionin että kansallisella tasolla.

Palvelun saatavuudella varmistetaan, että eläinten omistajat voivat täyttää lainsäädännön mukaiset velvoitteensa.

(Eläinten hyvinvoinnista annetun lain 7 §:ssä on lisäksi säännös, jonka mukaan kunnan on huolehdittava eläinlääkärin vastaanotolle tuotujen sairaiden tai vahingoittuneiden luonnonvaraisten eläinten lopettamisesta. Tätä on käytännössä ongelmallista tai mahdotonta järjestää, jos kunnaneläinlääkärin tehtäviin eivät kuulu myös kotieläinten lopetukset.)

Lisäksi 10 §:n perusteluun seuraava lisäys:

Pykälän 2 momentin mukaan momentissa tarkoitettavaa kiireellistä eläinlääkärinapua tulisi järjestää myös virka-ajan ulkopuolella sitä tarvitsevia eläimiä varten. Myös tämä vaatimus samoin kuin kiireellisen eläinlääkärinavun määrittely sisältyvät voimassa olevaan lakiin. Palvelujen saatavuutta koskevien säännösten muotoilussa olisi kuitenkin nykyiseen verrattuna eroja johtuen siitä, että ehdotetussa laissa ei käytettäisi peruseläinlääkärinpalvelun käsitettä. Eläinlääkärin asiantuntemuksen varassa olisi arvioida, milloin eläimen hoitotarve on niin välitön, että se ei voi odottaa esimerkiksi seuraavaan arkipäivään. Kunnalla olisi velvollisuus

järjestää kiireellisenä eläinlääkärinä vain 9 §:n luetteloon sisältyviä toimenpiteitä, mikä merkitsisi, että päivystysajan aikana järjestämisvastuuseen eivät kuuluisi esimerkiksi koirien keisarileikkaukset tai muut sellaiset toimenpiteet, jotka edellyttävät vaativampaa leikkausosaamista ja mahdollisesti inhalaatioanestesiaa ja avustajaa.